

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO
postmottak@oed.dep.no

Agder Energi AS
Post: Postboks 603 Lundsiden, 4606 Kristiansand
Besøk: Kjøita 18, 4630 Kristiansand

Telefon: 38 60 70 00
Telefaks: 38 60 70 01
Kundetelefon:
E-post: firmapost@ae.no

Org nr.: NO 981 952 324 MVA

www.ae.no

DERES REF.:
16/3757

VÅR REF.:
596490/v1

DATO:
06.03.2017

Høringssvar fra Agder Energi - Perspektiver på en klimalov

Det vises til høringsbrev av 19. desember 2016 angående Vinterpakken - høring av regelverksforslag fra Europakommisjonen. Agder Energi takker for muligheten til å komme med innspill.

Agder Energi er en av Norges største kraftprodusenter med en årlig gjennomsnittsproduksjon på 7,8 TWh. Agder Energi foredler og forvalter fornybar energi. Konsernets virksomhet omfatter produksjon, distribusjon og salg av fornybar energi, samt energitilknyttede tjenester. Konsernet har totalt om lag 1200 ansatte. Med sin geografiske plassering nær det europeiske kontinentet og Storbritannia, ønsker Agder Energi å bidra med fornybar energi også til markeder utenfor Norge. Dette vil både legge til rette for å redusere globale klimagassutslipp og for norsk verdiskaping basert på norske fornybare energiresurser.

Agder Energi gir her sine innspill til EUs Vinterpakke. Våre innspill er utarbeidet med forståelsen av at denne høringen er rettet mot OEDs jobb med å sikre norske interesser i den videre beslutningsprosessen i EU. Derfor er det i svaret ikke vektlagt hvilke konkrete løsninger Agder Energi mener vi i Norge senere velger for nasjonal implementering og måloppnåelse av Vinterpakken. Men vi minner innledningsvis om de frihetsgradene som Norge har når energi- og klimaplanene for perioden 2020 til 2030 skal utarbeides. I disse planene må det legges til rette for at Norges fornybare og regulerbare vannkraftressurser kan skape verdier for samfunnet, og ikke minst at de kan benyttes til å fase ut bruk av fossil energi, både nasjonalt og internasjonalt.

Agder Energi merker seg at Vinterpakken fremmer verdien av fleksible energiresurser. Slike fleksible energiresurser har vært og er et av Norges fremste fortrinn. Norske myndigheter bør aktivt jobbe for nye markedsløsninger som øker verdien på fleksibilitet. Den muligheten foreligger nå, med lovforslagene som foreligger i Vinterpakken. En markedsbasert tilnærming til de utfordringene som trekkes opp i Vinterpakken gir norske interesser gode utviklingsmuligheter i et stadig mer integrert energimarked. OED bør overordnet jobbe systematisk for at regelverket sikrer norske muligheter for å utnytte fleksibiliteten i det norske vannkraftsystemet. Denne posisjonen gjennomsyrrer våre følgende innspill.

Agder Energis synspunkter til de ulike lovforslagene

Agder Energi støtter hovedforslagene i markedsregelverket i Vinterpakken. Noen konkrete punkter krever likevel videre oppfølging fra norsk side.

Markedsregler

- Elforordningens artikkel 21 og 23 beskriver kriterier for etablering av kapasitetsmekanismer og krav til å til å åpne disse på tvers av land. Agder Energi mener at bruk av kapasitetsmekanismer i størst mulig grad bør unngås. Dersom kapasitetsmekanismer likevel tas i bruk bør kapasitet fremskaffes basert på markedsløsninger og være åpne på tvers av landegrenser, også over HVDC-mellomlandsforbindelser. Kapasitetsmekanismer basert på støtte bør ikke kunne benyttes.
- Elforordningens artikkel 4 og Eldirektivets artikler 2.15, 2.16 og 17.4 omhandler aktørers balanseansvar og rollen som aggregator i fremtidens energimarked. Agder Energi mener alle markedsaktører må ha balanseansvar, for å sikre effektiv balansering og like konkurransevilkår for markedsaktørene - også aggregatorer.
- Elforordningens artikkel 16 tar for seg tariffer. Agder Energi mener innmatingstariffer bør harmoniseres. Harmonisering av tariffer må ta utgangspunkt i prinsipper som skal gi størst mulig samfunnsøkonomisk effektivitet.
- Elforordningens kapittel II, III, IV, V og VII trekker opp regional utvikling av energisystemet og energimarkedet. Agder Energi mener norske myndigheter må sikre at EUs inndeling av Norden som region ikke går på bekostning av muligheter for energisamarbeid mellom Norge og andre land utenfor Norden, som Tyskland og Storbritannia.
- Eldirektivets artikler 36 og 54 slår fast at nettselskaper ikke skal eie lagringskapasitet. Agder Energi støtter dette prinsippet. Lagring bør være et markedsprodukt.
- Eldirektivets kapittel IV fremmer utviklingen av DSO-rollen. Agder Energi støtter lovforslaget om tilrettelegging for en aktiv DSO, med de roller og ansvar som dette krever.
- Eldirektivets kapittel VI legger til grunn en opprettelse av en ny europeisk DSO-organisasjon, som skal tilsvare samarbeidsorganisasjonen som i dag finnes på TSO-nivå. Agder Energi støtter opprettelsen av en slik europeisk DSO-organisasjon, med forutsetning om at norske aktører er representert på linje med aktører fra EU-land.

Fornybarpolitikk

- Agder Energi støtter fornybardirektivets artikkel 3, som legger opp til at det ikke lenger skal settes nasjonale mål for fornybar energi.
- Ved utformingen av nasjonale energi- og klimaplaner bør medlemslandene gis fleksibilitet til å hensynta egne forutsetninger. Direktivets krav til å levere i henhold til lineære utviklingsbaner kan begrense nødvendig fleksibilitet.
- Fornybardirektivets artikkel 4, Eldirektivets artikkel 3 og 5, og Elforordning artikkel 3 omhandler alle støtteordninger. Agder Energi mener ETS bør styrkes til å bli hoveddriver for investeringer i fornybar energi, og støtte til produksjon av fornybar energi bør fases ut etter 2020. Eventuelle støtteordninger må være samordnet og markedsbaserte.
- Fornybardirektivets artikkel 5 angir at nasjonale støtteordninger skal gradvis åpnes. Agder Energi støtter hovedprinsippene i dette, men vi mener at et krav til medlemsstatene om å åpne eventuelle nasjonale støtteordninger for andre

medlemsland bør være avhengig av at det foreligger tilgjengelig fysisk utvekslingskapasitet mellom landene.

- Fornybardirektivets artikkel 19 tar for seg ordningen med opprinnelsesgarantier. Agder Energi mener ordningen bør videreutvikles og styrkes. Ordningen må ikke forveksles med støtteordninger, og prosjekteiere må få utstedt opprinnelsesgarantier også for kraft som mottar støtte.

Energieffektivisering

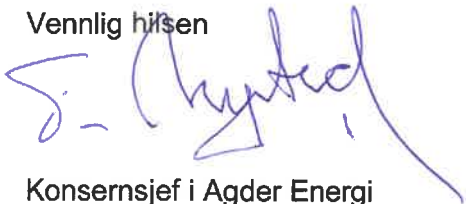
- Direktivet om energieffektivisering kommer som en revisjon av de foregående direktivene på samme område. Norge har så langt ikke implementert dette lovverket. Dersom så skulle skje mener Agder Energi det er sentralt at norske myndigheter sikrer det nasjonale handlingsrommet for valg av virkemidler for måloppnåelse, jamfør energieffektiviseringsdirektivets artikkel 7b.
- Energieffektiviseringsdirektivets anneks 1 omhandler bruk av vektingsfaktorer. Agder Energi har lenge jobbet for, og mener fortsatt at bruken av primærenergifaktor må endres. Dagens system bygger på feilslutningen om at elektrisitet er en energikilde. Dette er ikke riktig. Elektrisitet er en energibærer. Så lenge dette mangelfulle systemet eksisterer, er det viktig at norske myndigheter benytter handlingsrommet for endring som nå foreligger med Vinterpakken. OED bør jobbe for at videre bruk av primærenergifaktor må kunne baseres på nasjonale standarder.
- Regulatorisk rammeverk for fornybar energi, energieffektivisering og utslippsreduksjoner er overlappende på flere områder, slik at virkemidler for energieffektivisering og fornybar energi kan få utilsiktede konsekvenser for kvotehandelssystemet. Slike utilsiktede konsekvenser for ETS bør så langt som mulig forhindres og korrigeres for. Ved overlapp bør kvotemengden i ETS korrigeres og virkemidler i ikke-kvotepliktig sektor bør prioriteres framfor virkemidler i kvotepliktig sektor.

Nytt styringssystem

- Lovverket om Governance stiller nye utfordringer til Norges formelle rolle og ansvar i utviklingen av det indre energimarkedet. Agder Energi legger til grunn at norske myndigheter jobber for å oppnå størst mulig nasjonalt handlingsrom i våre eventuelle bidrag til nye felles EU-mål, og i eventuelle krav til utarbeidelse av nasjonale energi- og klimaplaner. I et marked preget av forventet kraftoverskudd i Norden fram mot 2030, bør Norges innsats ikke rettes inn mot høyere produksjon av fornybar energi. Agder Energi mener sentrale bidrag fra norsk side for å nå Energiunionens fem dimensjoner bør rettes inn mot energiinfrastruktur, fleksibilitet og kapasitet til Europa, og elektrifisering av transportsektoren.

Agder Energi bidrar mer enn gjerne med ytterligere informasjon og utdypninger ved behov.

Vennlig hilsen

Konsernsjef i Agder Energi